

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/15102
ACELE-SÜRELİ

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 2037
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-15102)

040799

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/06/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/15102-24164/49888 sayılı yazınız.

Ordu Milletvekili Rahmi GÜNER'e ait 7/15102 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06520 Ankara
Tel : 0312 212 20 72 - Faks : 0312 215 18 00
www.csgeb.gov.tr

İrtibat : E. YARDIMCIEL Memur
Tel : 296 64 39
e-mail : eyardimciel@csgeb.gov.tr

ORDU MİLLETVEKİLİ RAHİMİ GÜNER'İN 7/15102 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

2003 yılından itibaren İŞKUR kayıtlarına göre yıllar itibariyle yurt dışına işçi olarak giden Türk vatandaşı sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

YIL	İŞÇİ SAYISI
2003	34.151
2004	40.198
2005	60.355
2006	81.379
2007	70.024
2008	58.602
2009	59.479
Ocak/Haziran 2010	25.595

2008-2010 yıllarında Kurum aracılığı ile Türkmenistan'a işçi olarak giden Türk vatandaşı sayısı aşağıda gösterilmiştir:

YIL	İŞÇİ SAYISI
2008	1.249
2009	4.291
Ocak/Haziran 2010	2.254

Yurtdışına Türk işçisi götüren firmalar, o ülkedeki hak edişlerini alamadığında ya da başka nedenlerle maddi sıkıntıya düştüklerinde, işçilerin ücretlerini ödeyemeyerek işçilerin mağduriyetine ve ülkeyi terk etmelerine neden olmaktadır. İşçilerini mağdur eden firmaların, böyle bir mağduriyet olmadığını ispat etmedikçe, hizmet akitleri Türkiye İş Kurumunca onaylanmamaktadır.

Ayrıca, Yurtdışı Hizmet Akdi imzalamadan İŞKUR aracılığı dışında yurtdışına kaçak olarak götürülen vatandaşlarımız ücret ve birtakım haklarını alamadıkları veya sınır dışı edildikleri zaman şikayet etmeleri durumunda ilgili firmaya, 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 20/d maddesine göre 2.289,00-TL ayrıca, izinsiz göturdükleri tespit edilen her bir işçi için 343.00- TL idari para cezası uygulanmaktadır.

Bu kapsamda, İŞKUR'a Türkmenistan'dan sınır dışı edilen vatandaşlarla ilgili bir sorun iletilmemiştir.

Diğer taraftan, Türkmenistan'a ve diğer ülkelere Türk işçisini götüren Türk firmalar, işçilerin sosyal güvenlik primlerini yatırmak zorundadır. Yabancı uyruklu firmaların ise işçilerin sosyal güvenlik primlerini Türkiye'de yatırma zorunluluğu yoktur.

Ülkemiz ile Türkmenistan arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmamaktadır. Ancak, Türkmenistan'a götürülen Türk işçileri için 5510 sayılı Kanun gereğince kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primleri yatırılmaktadır. Dolayısıyla, bu şekilde yurtdışına götürülen Türk işçilerinin iş kazası ve meslek hastalıkları ile hastalık durumlarında tüm yardımlar Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanmaktadır.

Diğer yandan; 17/04/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun ile değişik 08/05/1985 tarihli ve 3201 sayılı "Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurtdışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki Kanun"un 1 inci maddesi; "Türk vatandaşlarının yurt dışında 18 yaşını doldurduktan sonra, Türk vatandaşı iken geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir." hükmünü amirdir. Bu hüküm doğrultusunda Türkmenistan'da çalışan Türk vatandaşları, bu ülkede geçen çalışmalarını 3201 sayılı Kanuna göre borçlanarak sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirme hakları bulunmaktadır.

Ülkemizdeki Kabahatler Kanununa benzer şekilde yabancı bir kişinin Türkmenistan İdari Düzen Kanununu ihlal etmeleri halinde sınır dışı edildikleri, vatandaşlarımız açısından en yaygın sınır dışı nedenini Türkmenistan mevzuatına göre suç olan bir Türkmen vatandaşlarıyla evlilik dışı ilişkiye girmenin teşkil ettiği, bu suçla yargılanan vatandaşlarımızın 15 gün hapis cezasıyla tecziye olunarak sınır dışı edildiği, bu çerçevede veya Türkmenistan İdari Düzen Kanununun diğer hükümlerini ihlal nedeniyle sınır dışı edilen vatandaşlarımızın sayısına ilişkin olarak kesin bir veri bulunmamakla birlikte Türkmen makamlarınca 2010 yılı başından beri Büyükelçiliğimize intikal ettirilen vaka sayısının 10 olduğu ve Türkmen mevzuatı uyarınca yapılan bahse konu sınır dışı uygulamasının yalnızca Türk vatandaşlarına ya da işçi vatandaşlarımıza özgü bir uygulama olmadığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak, yurtdışına kaçak gidişi önlemek amacıyla, işçilerimizin, işverenlerimizin ve dış temsilciliklerimizin bilgilendirilme çalışmaları sürdürülmektedir.

